

Staten van Aruba
Rechtsjare 2011-2012-728

Landsverordening houdende wijziging van de
Landsverordening algemene ouderdoms-
verzekering (AB 1990 no. GT 33) en de
Landsverordening algemene weduwen- en
wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30)
(invoering flexpensioen)

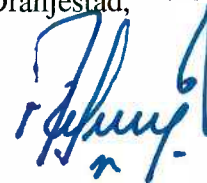
AANBIEDING

no. 1

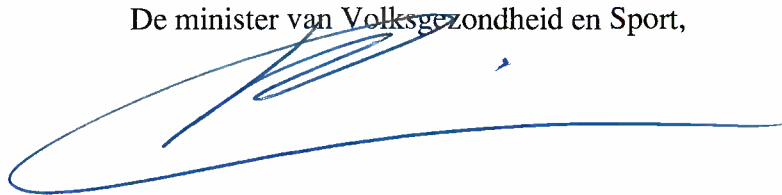
STATEN VAN ARUBA
Ingek. 19 DEC 2011
Volgnr.: <i>IS/312/11-12</i>

De regering van Aruba biedt aan de Staten ter goedkeuring aan een ontwerp-Landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) (invoering flexpensioen).

Oranjestad, 19 DEC. 2011

De minister van Volksgezondheid en Sport,

De minister van Algemene Zaken,

De minister van Justitie en Onderwijs,

Staten van Aruba
zittingsjaar 2011-2012 - 728

Landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) (invoering flexpensioen)

ONTWERP

n.o. 2

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

- dat, mede in het licht van de beoogde invoering van een algemeen pensioen, de deelnemers aan de Sociale Dialoog een protocol op 15 november 2011 hebben ondertekend met betrekking tot de wenselijke ontwikkelingen voor de algemene ouderdomsverzekering;
- dat tot die wenselijke ontwikkelingen behoort het openen van de mogelijkheid van een flexibele pensioenleeftijd in de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33);
- dat de invoering van de flexibele pensioenleeftijd impliceert dat een pensioengerechtigde die gebruik maakt van de uitstelmogelijkheid, uitzicht krijgt op een hogere uitkering, hetgeen voor de pensioengerechtigde met een gekorte uitkering betekent dat hij de kans krijgt om deze korting – althans gedeeltelijk – ongedaan te maken en dus zijn financiële situatie na zijn pensionering te verbeteren;
- dat deels ten gevolge van de toepassing van de flexibele pensioenleeftijd wordt verwacht dat het op korte termijn kan

bijdragen tot vermindering van de lasten van het Ouderdomsfonds;

- dat het invoeren van een flexibele pensioenleeftijd en de daaruit voortvloeiende mogelijkheid van een zogenaamd flexpensioen wijziging van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering en de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) noodzakelijk maakt;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel I

De **Landsverordening algemene ouderdomsverzekering** (AB 1990 no. GT 33) wordt gewijzigd als volgt:

- A. na artikel 8 wordt een nieuw artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 8a

1. Het recht op ouderdomspensioen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderscheidenlijk tweede lid, kan vanaf het moment van het ontstaan van dat recht, ten hoogste vijf keer, telkens voor een periode van een jaar aaneensluitend worden uitgesteld. Het uitstel per jaar is onherroepelijk. Gedurende de periode van het uitstel is het recht op het ouderdomspensioen opgeschort.

2. Voor elk voljaar dat de ongehuwde gepensioneerde toepassing geeft aan het eerste lid, wordt het bedrag van het ouderdomspensioen, waarop voor de betrokkene op dat moment recht bestaat, verhoogd met 7%.

3. Voor elk voljaar dat de gehuwde pensioengerechtigde toepassing geeft aan het eerste lid, wordt het bedrag van het ouderdomspensioen, waarop voor de gehuwde pensioengerechtigde recht bestaat op dat moment, verhoogd met 7%. De andere echtgenoot

kan bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd ook het recht op ouderdomspensioen uitstellen, met dien verstande dat de volle jaren die door de eerste echtgenoot gebruikt zijn, in mindering worden gebracht op de vijf jaren dat de andere echtgenoot recht heeft op uitstel.

4. De gehuwde persoon die bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd geen toepassing heeft gegeven aan het eerste lid, krijgt, indien de andere echtgenoot bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd toepassing geeft aan het eerste lid, een ouderdomspensioen uitgekeerd dat gerelateerd is aan de eigen aantal verzekerde jaren. De gehuwde persoon die bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd voor minder dan vijf keer toepassing heeft gegeven aan het eerste lid, krijgt, indien de andere echtgenoot bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd toepassing geeft aan het eerste lid voor de resterende jaren, het ouderdomspensioenbedrag, bedoeld in de eerste volzin, uitgekeerd, vermeerderd met het aan de eigen aantal verzekerde jaren gerelateerde deel van het bedrag waartoe toepassing van het derde lid aanleiding heeft gegeven.

5. Na het overlijden van een gehuwde pensioengerechtigde die toepassing heeft gegeven aan het eerste lid, wordt dat deel van de verhoging dat de overledene tot het tijdstip van overlijden als gevolg van het uitstel had opgebouwd waarop de pensioengerechtigde echtgenoot of echtgenote van de overledene op grond van zijn of haar verzekeringsjaren recht kan doen gelden, bij het ongehuwde ouderdomspensioen waarop hij of zij als gevolg van het overlijden recht op heeft, opgeteld. ;

B. artikel 9 komt te luiden:

Artikel 9

1. De aanvraag om toekenning van het ouderdomspensioen, bedoeld in artikel 7, eerste lid onderscheidenlijk tweede lid, wordt door de verzekerde

ten minste drie maanden voor het tijdstip waarop het recht op de eerste uitkering van dat pensioen ontstaat, schriftelijk ingediend bij de Bank.

2. Een verzoek om verhoging van een toegekend ouderdomspensioen wordt schriftelijk en onder opgave van reden en zonodig voorzien van de daarop betrekking hebbende bescheiden ingediend bij de Bank.

3. In afwijking van het tweede lid is de Bank bevoegd een verhoging van het ouderdomspensioen ambthalf toe te kennen.

4. De pensioengerechtigde die toepassing wil geven aan artikel 8a, eerste lid, dient de mededeling daarvan schriftelijk in bij de Bank uiterlijk een maand voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd respectievelijk het verstrijken van de lopende uitsteltermijn. Indien de pensioengerechtigde de termijn, genoemd in de eerste volzin niet in acht neemt, blijft artikel 8a, tweede onderscheidenlijk derde lid, buiten toepassing.

- C. in artikel 16, tweede lid, wordt het zinsdeel beginnend met “kan hetgeen” en eindigend met “in mindering worden gebracht” vervangen door: kan hetgeen aan ouderdomspensioen of aan weduwen-, weduwnaar- of wezenpensioen te veel of ten onrechte is uitbetaald, geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd, dan wel op het later uit te betalen ouderdomspensioen in mindering worden gebracht;
- D. in artikel 20, vierde lid, wordt tussen de woorden “de” en “maand” ingevoegd het woord: derde;
- E. in artikel 42, aanhef worden de woorden “de artikelen 40 en 41” vervangen door: artikel 40;
- F. in artikel 43, onderdeel b, worden de woorden “de artikelen 40, 41 en 42” vervangen door: de artikelen 40 en 42.

Artikel II

In artikel 6, eerste lid, van de **Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering** (AB 1996 no. GT 30) vervalt het zinsdeel “doch nog niet de pensioengerechtigde leeftijd” en de daarvoor geplaatste komma.

Artikel III

In afwijking van artikel 9, vierde lid, van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering heeft de verzekerde, die in december 2011 of 1 januari 2012 de zestigjarige leeftijd bereikt, en die reeds tijdig een verzoek als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van die landsverordening heeft ingediend, recht op het uitstel, bedoeld in artikel 8a, eerste lid, van voornoemde landsverordening.

Artikel IV

Deze landsverordening treedt in werking op 1 januari 2012.

Gegeven te Oranjestad,

De minister van Volksgezondheid en Sport,

De minister van Algemene Zaken,

De minister van Justitie en Onderwijs,

Staten van Aruba
Rechtsjara 2011-2012 - 728

DWJZ11-117.mvt

Landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) (invoering flexpensioen)

MEMORIE VAN TOELICHTING

no. 3

Algemene toelichting

Inleiding

Het creëren van de mogelijkheid tot vrijwillig uitstel van de uitkering van het ouderdomspensioen na het bereiken van de pensioenleeftijd van 60 jaar, ook wel aan te duiden met de term “flexpensioen”, zal naar het stellig oordeel van de regering bijdragen aan het verminderen van de tekorten in het Ouderdomsfonds en het oplossen van het maatschappelijk vraagstuk van de gekorte AOV-uitkeringen van de zgn. werkmigranten. Na een beslissing tot uitstel krijgt degene die de pensioengerechtigde leeftijd bereikt heeft, na de periode van het uitstel recht op een hogere uitkering; daardoor kan de betrokkene de korting van zijn ouderdomspensioen beperken of zelfs geheel voorkomen. Tot deze conclusie kwamen op de slotsessie van de Sociale Dialoog op 15 november 2011 de vertegenwoordigers van de regering, de werkgeversorganisaties en de werknemersorganisaties.

In het kader van duurzaam maken van het pensioen zijn reeds een aantal in dit verband zeer belangrijke beslissingen genomen. Zo is per 1 januari 2011 van kracht geworden een wijziging van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (verder aan te duiden als de LAOV) die een

versterking van het Ouderdomsfonds beoogt door middel van het individualiseren van de premieheffing en de verhoging van de premiegrens, terwijl daarnaast de pensioenen van ambtenaren, onderwijzers en politieke ambtsdragers zijn versoerd. Voorts is een akkoord bereikt over de invoering van een algemeen pensioen met ingang van 1 januari 2012. In dit algemene deel van de toelichting zal hieronder nog bijzonder aandacht worden besteed aan enkele aspecten die een belangrijke rol hebben gespeeld bij de voorbereiding van het onderhavige ontwerp.

Vergrijzingseffecten

De bevolkingsamenstelling van Aruba heeft gevolgen voor de algemene ouderdomsverzekering (verder aan te duiden als de AOV). De toename van het aantal in Aruba geboren personen van 60 jaar en ouder is al geruime tijd gaande. Dit is de zgn. vergrijzing van de bevolking. Het aantal ingezetenen van 60 jaar en ouder zal, onder deze omstandigheden, de komende 20 jaar verdubbelen. Bedroeg dat aantal vorig jaar nog 16.500 inwoners, in het jaar 2030 zullen dit er ruim 34.000 zijn. Door deze vergrijzing is het aantal nieuwe uitkeringen in het kader van de AOV de afgelopen vijf jaar gestegen met jaarlijks 5%. De hoogste jaarlijkse stijging wordt in 2015 bereikt met 5½ % en waarna 4½ % in 2020 wordt voorzien. Naar verwachting zal deze tendens zich daarna voortzetten naar 3½ % in 2025 en 1½ % in 2030 en dan weer sporen met de natuurlijke aanwas. In landen met eenzelfde bevolkingsopbouw als Aruba, wordt de groep ouderen die recht op pensioen krijgt, kleiner gemaakt door de leeftijdsgrens collectief te verhogen en de uitkering gelijk te houden. In Aruba zou een dergelijke maatregel, naar het oordeel van de regering, eventueel voorbij gaan aan de bevolkingsamenstelling die mede het gevolg is van een sterke immigratie in de afgelopen decennia.

Ten tijde van de in 1960 tot stand gekomen LAOV ging men ervan uit dat de bevolking van de eilanden van de toenmalige Nederlandse Antillen voor het grootste deel zou blijven bestaan uit binnen de Nederlandse Antillen geboren personen. Het vereiste dat men 45 jaren, nl. tussen 15 en 60 jaar, verzekerd moet zijn geweest om een volledig ouderdomspensioen te kunnen krijgen, was voor het overgrote deel van de toenmalige bevolking geen probleem. Een niet gering aantal in Aruba geboren personen, hebben door studie en werk in het buitenland een gekorte uitkering met een gemiddelde korting van 10%. Indien die uitlandigheid in Nederland plaats had, staat daar bij het bereiken van - op dit moment nog - de 65-jarige leeftijd tegenover dat men over die jaren recht heeft op uitkering van een Nederlands ouderdomspensioen, de zgn. AOW. Vorig jaar had nog tweederde van de Arubaanse gepensioneerden een vol pensioen, maar over 15 jaar zal iets minder dan de helft nog een volpensioen hebben. Met andere woorden, een derde van de ouderen die nu al langer doorwerkt, zal binnen korte tijd meer dan de helft van de nieuwe aanvragen vertegenwoordigen met een gekorte ouderdomspensioenuitkering.

Op dit moment zal ook een relatief groot deel van de inwoners als gevolg het feit dat zij op latere leeftijd dan 15 jaar naar Aruba zijn gekomen, daardoor geen 45 verzekerde jaren hebben en derhalve bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd een - soms sterk - gekorte uitkering krijgen. Gemiddeld bedraagt de korting op de uitkeringen op dit moment nl. 35%. Velen van deze personen zijn derhalve genoodzaakt om te blijven werken na het bereiken van hun zestigste levensjaar.

Een bijkomend argument voor het invoeren van het flexpensioen is dat de regering verwacht dat daardoor de arbeidsreserve in Aruba de komende 10 jaar kwantitatief toereikend zal blijven om aan de arbeidsvraag te kunnen voldoen.

Stijgende uitkeringslasten

Een gezonde Arubaanse economie zal de komende 10 jaar weliswaar leiden tot hogere AOV premie-inkomsten, maar deze zullen niet voldoende zijn om de jaarlijkse stijging van de uitkeringslasten op te kunnen vangen. Hierdoor zullen de tekorten in het Ouderdomsfonds blijven ontstaan.

Na de inkomstendering van Afl. 25 miljoen, waarmee de Sociale Verzekeringsbank, verder aan te duiden als de SVb, te kampen had als gevolg van de crisis in 2009 en 2010, zullen de premieontvangsten door de nieuwe premiegrondslag op basis van het onzuiver inkomen en een verhoogde maximum premiegrens en een geïndividualiseerde premie gaan stijgen. Dit moge blijken uit het onderstaande overzicht:

AOV 2011- 2033 (ongewijzigd beleid)	2011	2012	2013	2018	2023	2028	2033
Premieheffing %	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5
Inkomensgrens (max.)	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
Premiegrondslag (mln.)	1.500	1.515	1.530	1.608	1.690	1.776	1.867
Premies (mln.)	187,5	189,4	191,3	201,0	211,3	222,1	233,4
Uitkeringslasten incl. adm. Kosten (mln.)	219,0	228,2	237,5	293,8	356,7	400,0	425,4
Ongedekt (mln.)	-32,0	-48,8	-56,2	-92,8	-145,4	-177,9	-192,0

Aan een jaarlijkse stijging van de nieuwe uitkeringen komt in 2021 een einde. De stijging van de gekorte uitkeringen gaat nog even door, maar de ongekorte uitkeringen dalen na 2021 sterker. De groei van de uitkeringen van 14,0 miljoen in 2012 gaan met 19,3 miljoen in 2021 over de top van de Arubaanse babyboomers heen en dalen daarna weer naar het huidige niveau.

De “prijs van grijs”

Indien de Arubaanse wetgever zou besluiten tot een verhoging van de pensioenleeftijd van 60 jaar naar 62 jaar in twee stappen in 2018 en 2020 tegen gelijke uitkeringen zou dat een netto besparing opleveren van Afl. 39,8 miljoen. Deze maatregel zou in het kader van behoorlijk bestuur echter gebonden zijn aan een vooraankondigingstermijn van ten minste 5 jaar en zou daarom geen bijdrage leveren aan de noodzakelijke reductie van de tekorten van het Ouderdomsfonds voor de komende 10 jaar. Dit zou ook het geval zijn met een zgn. flexpensioen in de periode dat men tussen de 62 en de 65 jaar zou zijn. Daarentegen biedt een integraal flexpensioen, op vrijwillige basis, zoals in de ontwerp-Landsverordening algemeen pensioen ten aanzien van dát pensioen is voorgesteld, in combinatie met een AOV-flexpensioen de mogelijkheid van een directe bijdrage aan de vermindering van de tekorten.

Flexpensioen

Het recht van uitstel van ouderdomspensioen kan zowel in een kas- als in een kapitaalgefinancierd pensioensysteem worden toegepast. De actuariële waarde van de opgebouwde pensioenrechten op 60 jaar is in beide pensioensystemen nl. gelijk. Op basis van dit gegeven heeft de regering gekozen voor een beloning voor het toepassen van uitstel op actuariële basis. Dit betekent dat tegenover een niet uitgekeerd ouderdomspensioen van Afl. 100,- een jaar later bij de SVb een pensioen van Afl. 107,-¹ in de boeken komt te staan. Na vijf jaren uitstel is dat bedrag aangegroeid tot Afl. 140,20 op basis van een samengestelde interest van 7%. De waarde na 2 jaar uitstel is Afl. 114,50; na 3 jaar uitstel Afl. 122,50 en na 4 jaar uitstel Afl.131,10.

¹ De gemiddelde kosten van 14,286 (100/7) zijn goed voor een uitkering van 1 van mannen/vrouwen in de leeftijden 61-65 jaar, gerekend met een rente van 4% die de CBA aan pensioenfondsen voorschrijft.

In onderstaand tabel staat de ontwikkeling van het ouderdomspensioen in 2011 te zien na 45 verzekeringsjaren.

FLEX AOV	0,07			afgerond	
60 jaar	1	1057,000	1780,000	SVb	SVb
61 jaar	1,07	1130,990	1904,600	1131,00	1905,00
62 jaar	1,14	1210,159	2037,922	1210,00	2038,00
63 jaar	1,23	1294,870	2180,577	1295,00	2181,00
64 jaar	1,31	1385,511	2333,217	1386,00	2333,00
65 jaar	1,40	1482,497	2496,542	1482,00	2497,00

Als maximale duur van het uitstel op ouderdomspensioen in de AOV is vijf jaar gekozen. Voor de huidige generatie en de tegenwoordige levensverwachting biedt dit recht van uitstel van hoogstens vijf jaar op basis van vrijwilligheid voldoende ruimte tot flexibilisering van de leeftijd op vrijwillige basis waarop men van zijn ouderdomspensioen wil gaan genieten. Daarentegen houdt het uitstel van tien jaar in de ontwerp-Landsverordening algemeen pensioen rekening met de verwachting dat de volgende generaties die met pensioen zullen gaan, langer zullen blijven leven.

Recht van uitstel AOV

De basis voor de verhoging van het ouderdomspensioen door middel van uitstel is het aantal verzekeringsjaren van de verzekerde en de actuariële waarde van het jaarlijks niet uitgekeerde ouderdomspensioen. De regering heeft voor een verhoging van 7% gekozen, zonder daarbij de kosten van toekomstige indexatie van het ouderdomspensioen te betrekken. Ook zonder uitstel zou de toekomstige indexatie nl. voor rekening van het Ouderdomsfonds zijn gekomen.

De verzekeringsjaren die een verzekerde heeft opgebouwd, bepalen de hoogte van het ouderdomspensioen en de hoogte van de verhoging door toepassing van het recht van uitstel, ongeacht de burgerlijke status van de

verzekerde. De burgerlijke status van een pensioengerechtigde geldt voor het recht op een hoger ouderdomspensioen voor echtparen.

Zodra de echtgenoot eveneens de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, wordt het ouderdomspensioen, inclusief de verhoging van het ouderdomspensioen door uitstel, aan de gepensioneerden afzonderlijk toegerekend in de verhouding van het aantal verzekeringsjaren van elk der echtgenoten. Na het overlijden van een van de echtgenoten blijft de verhoging van het ouderdomspensioen door uitstel naar rato van de verzekeringsjaren in stand en wordt vervolgens opgeteld bij het ouderdomspensioen van de langstlevende van de echtgenoten.

Heeft een echtgenoot nog niet de pensioengerechtigde leeftijd bereikt op het tijdstip waarop de gepensioneerde echtgenoot komt te overlijden, dan kan de weduwe of weduwnaar van de overledene die op dat moment recht heeft gekregen op een weduwepensioen (de zgn. AWW-uitkering), na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, ongeacht het feit of de overledene al gebruik heeft gemaakt van zijn of haar recht op uitstel, het recht op uitstel ten hoogste vijf jaren uitoefenen.

Informatie aan verzekerden over het flexpensioen

De SVb publiceert regelmatig berichten in de lokale bladen, waarin degenen die de pensioengerechtigde leeftijd naderen geadviseerd worden om zich 3 maanden voor hun zestigste verjaardag te melden bij de SVb met het verzoek om hun uitkering te krijgen. Verder verspreidt de SVb folders over dit onderwerp onder de bevolking bij tal van activiteiten. Gezien de reacties, gaat de SVb ervan uit dat de termijn van 3 maanden voor het indienen van het verzoek voor de AOV-uitkering algemeen bekend is onder de bevolking.

Wat betreft de informatieverschaffing over het flexpensioen, onderscheidt de SVb twee groepen. Allereerst is er de groep bestaande uit

verzekerden die voor het eerst gebruik kunnen maken van hun uitstelrecht. De andere groep bestaat uit gerechtigden die al gebruik hebben gemaakt van hun uitstelrecht.

Voor de eerste groep wordt de voorlichting ingedeeld in twee fasen. De eerste fase van de voorlichting is gericht op de periode voor het indienen van het verzoek, nl. drie maanden voor de zestigste verjaardag. In deze fase zal de voorlichting gericht zijn op het bekend maken van het bestaan van het flexpensioen en zijn kenmerken. Hiervoor zullen alle beschikbare informatiekkanalen worden ingezet.

De tweede fase heeft betrekking op de periode tussen het indienen van het verzoek voor een uitkering en het aflopen van de uitsteltermijn. Zodra de gerechtigde zich meldt bij de SVb voor de uitkering volgt een periode waarin specifieke informatie wordt verschaft aan de verzekerde geënt op zijn specifieke situatie. Op deze wijze wordt getracht de verzekerde te voorzien in de nodige specifieke informatie, zodat hij bewust een keuze kan maken om al dan niet van zijn uitstelrecht gebruik te maken.

De groep gerechtigden die al van hun uitstelrecht gebruik heeft gemaakt en daar nog een keer gebruik van kan maken, zal ruim voor het eindigen van hun uitsteltermijn persoonlijk worden geïnformeerd over de mogelijkheid om nog een keer uit te stellen.

Financiële consequenties

Na de inwerkingtreding van dit ontwerp zal, er vanuit gaande dat de gemiddelde pensioenleeftijd op vrijwillige basis twee jaar hoger zal komen te liggen, de bruto besparing op de uitkeringsjaren voor de SVb in 2020 Afl. 39,8 miljoen bedragen, hetgeen overeenkomt met het bedrag dat alsdan bespaard zou zijn bij een collectieve leeftijdsverhoging tot 62 jaar. In de plaats van de extra kosten bij een collectieve leeftijdsverhoging als gevolg van de verhoging van de kosten van de maatschappelijke hulp – de

bijstand - als gevolg weer van de toekenning daarvan aan personen met gekorte uitkeringen, komt bij de invoering van het flexpensioen aan extra kosten een 7% hoger ouderdomspensioen voor elk jaar van uitstel tot stand. Daardoor wordt in 2020 de netto besparing in het flexpensioen AOV van Afl. 31 miljoen bereikt. Ter illustratie daarvan zij verwezen naar het navolgende overzicht:

FLEX AOV (mln.)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gemiddelde leeftijd (op basis vrijwilligheid)	60,1	60,3	60,5	60,8	61,0	61,3	61,5	61,8	62,0
Uitkeringen 60 jaar	14,0	14,0	17,1	17,1	17,1	17,1	17,1	19,9	19,9
Bruto besparing	-1,4	-3,5	-8,5	-12,8	-17,1	-21,3	-25,6	-34,8	-39,8
Kosten uitstel		0,1	0,3	0,9	1,8	3,0	4,5	6,3	8,8
Netto besparing AOV	-1,4	-3,4	-8,2	-11,9	-15,2	-18,3	-21,1	-28,5	-31,0
Inkomstenverlies IB	-0,2	-0,5	-1,1	-1,7	-2,1	-2,6	-3,0	-4,0	-4,3

De netto besparingen lopen na 2020 terug door de daling van het aantal nieuwe uitkeringsjaren, terwijl de kosten van het uitstel nog blijven stijgen. Nadat de vergrijzingpiek in 2022 zal zijn bereikt, zullen de besparingen na 2030 even hoog zijn als de kosten die verbonden zijn aan het creëren van de mogelijkheid van uitstel. Hieruit volgt dat een flexpensioen de komende 20 jaar de kosten van de vergrijzingpiek afvlakt voor de SVb, naarmate de gemiddelde pensioenleeftijd meer of minder stijgt.

Voor de goede orde zij tenslotte vermeld dat het onderhavige ontwerp voor de begroting van het Land voor het dienstjaar 2012 als consequentie zal hebben dat door het gebruik van het uitstel bij werkenden de stapeling van inkomen uit arbeid en pensioen in de inkomstenbelasting zal verminderen. Het huidige pensioen wordt bij stapeling op het inkomen uit arbeid belast tegen de gemiddelde hoogste tariefschijf (marginale tarief) van

30%.² Het gevolg van het uitstel is dat het pensioen tegen het gemiddelde schijventarief van 16% wordt belast. De derving aan inkomstenbelasting bedraagt derhalve het verschil van 14% van de netto besparing naar aanleiding van het uitstel van het flexpensioen AOV.

Artikelsgewijze toelichting

Ad artikel I

Onderdeel A

Dit artikel creëert voor degene die aan artikel 6, eerste lid, van de LAOV voldoet en dus recht kan doen gelden op de uitkering van het ouderdomspensioen, de mogelijkheid om dat recht uit te stellen. Degene die van deze mogelijkheid gebruikt maakt, doet dit telkens voor een periode van een jaar, ingaande de dag waarop het ouderdomspensioen ingaat. Dit recht op uitstel kan door de betrokkene hoogstens vijf achtereenvolgende jaren worden uitgeoefend. Degene die aan de SVb meldt gebruik te gaan maken van het uitstel, kan gedurende dat jaar die beslissing niet intrekken of herroepen, om welke reden dan ook; dit wordt in de tweede volzin van het nieuwe artikel 8a, eerste lid, tot uitdrukking gebracht door het daarin voorkomende woord 'onherroepelijk'. Door het uitstel zal het recht op de uitkering met een jaar worden vooruitgeschoven, hetgeen betekent dat het recht op ouderdomspensioen opgeschort wordt gedurende de periode van uitstel.

In het tweede lid is de compensatie voor de ongehuwde pensioengerechtigde voor het gebruik van de uitstelmogelijkheid opgenomen. Voor elke periode van 12 maanden dat uitgesteld wordt, wordt

² Uitkomsten LB/IB 2009; gemiddeld tarief voor aftrek 16% en gemiddeld hoogste tariefschijf 30%.

het pensioenbedrag waarop de betrokkene recht heeft vermeerderd met 7%. In de aan deze toelichting gevoegde scenario's 4 en 5 is een cijfermatig voorbeeld opgenomen bij uitstel van een ongehuwde gepensioneerde met minder dan 45 verzekerde jaren.

Het percentage van 7% is een omzetting van de nieuwe uitkeringsrechten die de SVb moet honoreren na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd door verzekerden. De actuariële waarde van de verhoging van het ouderdomspensioen heeft een rekenrente van 4%. Indien de Centrale Bank van Aruba de rekenrente voor de pensioenfondsen wijzigt, zal de regering door middel van een wetswijziging het percentage van 7% aanpassen. Deze procedurele eis van een wijziging van de LAOV biedt de AOV-verzekerden die de komende jaren met pensioen zullen gaan, de noodzakelijke waarborgen bij de keuze van de pensioenleeftijd en de bijbehorende hoogte van het pensioeninkomen.

Het derde lid regelt de gevolgen van het uitstel voor de gehuwde gepensioneerden. De eerste volzin bepaalt dat de eerstgepensioneerde van een echtpaar, indien hij of zij gebruik maakt van de uitstelmogelijkheid voor ieder voljaar 7% opbouwt op het gehuwdenpensioen dat hij of zij zou hebben ontvangen als hij of zij geen gebruik heeft gemaakt van zijn of haar recht op uitstel. Die volzin geldt zolang de jongere echtgenoot nog niet pensioengerechtigd is. Zodra de jongere echtgenoot pensioengerechtigd is, zijn er vier scenario's mogelijk:

- a. de oudere echtgenoot heeft vijf volle jaren uitstel gehad;
- b. de oudere echtgenoot heeft geen gebruik gemaakt van het recht op uitstel;
- c. de jongere echtgenoot maakt geen gebruik van het uitstel;
- d. de oudere echtgenoot heeft nog geen vijf jaren uitstel gebruikt en de jongere echtgenoot wil ook gebruik maken van het recht op uitstel.

In scenario a heeft de jongere echtgenoot geen recht op uitstel meer. In scenario b heeft de jongere echtgenoot juist recht op alle vijf jaren uitstel, terwijl in scenario c het recht op uitstel onbenut blijft. In scenario d zal de

jongere echtgenoot het recht op uitstel kunnen gebruiken, mits de oudere echtgenoot nog niet aan zijn vijfde jaar uitstel is begonnen; alsdan zal de jongere echtgenoot, al naar gelang het aantal volle jaren dat de andere echtgenoot al uitstel heeft genomen, nog 1 tot en met 4 jaar het recht op uitstel toepassing kunnen geven. Het recht op uitstel bestaat immers ingevolge het eerste lid van dit artikel maar voor vijf volle jaren voor beide echtgenoten gezamenlijk. De tweede volzin van het derde lid beoogt zulks vast te leggen. In de bij deze toelichting gevoegde scenario 1 is een cijfermatig voorbeeld hiervan opgenomen.

Het vierde lid regelt voor de gehuwde pensioengerechtigden de wijze waarop de ouderdomspensioenuitkering wordt bepaald, in het geval dat het recht van uitstel wordt gebruikt door een van de echtgenoten, dan wel het recht op uitstel gedeeltelijk is gebruikt door een van de echtgenoten. De eerste volzin omvat de situatie dat een gehuwde pensioengerechtigde geen gebruik maakt van het recht op uitstel, terwijl de echtgeno(o)t(e) bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd wel dat recht wil uitoefenen. Op het moment dat de echtgeno(o)t(e) gebruik maakt van het uitstel, wordt het bedrag van het ouderdomspensioen van de echtgenoot die niet heeft uitgesteld, uitgekeerd gebaseerd op het aantal verzekerde jaren dat de betrokkene opgebouwd heeft. Dat betekent dus dat als die persoon 45 verzekerde jaren heeft opgebouwd, dat aan hem Afl. 890,- - d.w.z. de helft van het maximale gehuwdenpensioen - zal worden uitgekeerd en dat, als hij geen 45 verzekerde jaren heeft opgebouwd, voor elk van die niet-verzekerde jaren op dat bedrag een korting wordt toegepast. De tweede volzin betreft het geval dat de echtgenoot die eerst het pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, het recht op uitstel heeft gebruikt voor een kortere periode dan vijf jaren. In dat geval wordt het ouderdomspensioenbedrag dat aan hem wordt uitgekeerd bepaald aan de hand van het aantal verzekerde jaren en van het aantal jaren uitstel waarvan hij gebruik heeft gemaakt. Afhankelijk van het aantal jaren uitstel zal de aan hem toe te kennen verhoging naar

evenredigheid van zijn aandeel in de gehuwdenuitkering worden herleid en op zijn ouderdomspensioen geteld. In dit kader kan worden verwezen naar de bij de toelichting gevoegde scenario's 1 en 2 voor een cijfermatig uitleg.

Het vijfde lid heeft betrekking op het geval dat de gehuwde gepensioneerde die uitstel heeft gevraagd, komt te overlijden. In dat geval bepaalt dit lid dat het aandeel dat gerelateerd is aan de verzekerde jaren van de weduwe of weduwnaar aan extra pensioenuitkering is opgebouwd tijdens het uitstel, aan de langstlevende pensioengerechtigde echtgeno(o)t(e) wordt toegekend op het aan haar of hem toe te kennen ongehuwde ouderdomspensioen. De periode van uitstel moet wel ten minste 12 maanden hebben bedragen, gelet op de formulering van de eerste volzin van het derde lid. Hierbij kan worden verwezen naar de bij deze toelichting gevoegde scenario's 2 en 3 voor een cijfermatige uiteenzetting.

Onderdeel B

Met dit artikel wordt artikel 9 duidelijkshalve geheel herschreven, maar inhoudelijk komen het eerste tot en met het derde lid overeen met de bedoeling van het huidige artikel 9. Allereerst blijft als gevolg van deze bepaling voor de burger duidelijk dat hij zich tot de SVb moet wenden om het ouderdomspensioen aan te vragen, d.w.z. dat het ouderdomspensioen dus niet ambtshalve wordt toegekend door de SVb. Daarnaast wordt de praktijk voor de aanvraag van de ouderdomspensioenuitkering vastgelegd, namelijk dat een aanvraag ten minste drie maanden vóór de in artikel 11, eerste lid, neergelegde datum ingediend moet worden. Deze termijn is nodig, vanwege de administratieve handelingen die vereist zijn om tot een calculatie van het bedrag van het ouderdomspensioen te komen, in het kader waarvan onderzoek zal moeten worden gedaan naar het aantal verzekerde jaren, en waarna tevens de vraag beantwoord moet worden, of korting moet worden toegepast vanwege niet betaalde premie; dit proces neemt

gemeenlijk ongeveer drie maanden in beslag. De regering acht het wenselijk om in dit kader ook nog vast te leggen dat degene die zich niet aan deze termijn houdt, niet de verwachting mag hebben dat zijn ouderdomspensioen tijdig, d.w.z. in de eerste maand waarop hij recht daarop krijgt, zal worden uitbetaald.

Het tweede lid regelt de – op ieder moment na het reeds ontstane recht op de ouderdomspensioenuitkering – gevolgen van het ontstaan van een nieuwe situatie (bv. het aangaan van een huwelijk door een ongehuwde pensioengerechtigde) of het verkrijgen van nieuwe gegevens over de verblijfsperiode. Indien de betrokken pensioengerechtigde recht heeft of meent te hebben op een hogere uitkering moet hij zulks schriftelijk en gemotiveerd bij de SVb melden.

Het derde lid komt inhoudelijk volledig overeen met het huidige tweede lid.

Aan het artikel wordt een nieuw vierde lid toegevoegd. Dit lid is in verband met de opnemng van de mogelijkheid voor uitstel van de uitkering van het ouderdomspensioen. Ook ten aanzien hiervan acht de regering het wenselijk om duidelijk vast te leggen, welke termijn de burger die van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken, in acht moet nemen. Indien de verzekerde die het bedoelde uitstel wenst, zich niet aan de in dit lid genoemde termijn houdt, kan de SVb ervan uitgaan dat de betrokkene geen gebruik wenst te maken van de uitstelmogelijkheid en zal aan hem dus het ouderdomspensioenbedrag worden toegekend, waarop hij bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd recht kan doen gelden; van het vierde lid zal hij in zodanig geval dus géén gebruik meer kunnen maken; op deze bepaling zullen, omdat een daartoe strekkende bepaling uitdrukkelijk ontbreekt, geen uitzonderingen kunnen worden gemaakt.

Onderdeel C

Dit onderdeel voorziet in de verruiming van de mogelijkheden tot verrekening dan wel invordering van te veel of ten onterechte betaald pensioen op zowel het ouderdomspensioen als op het wezen-, weduwen-, of weduwnaarpensioen op grond van de Landsverordening algemene weduwen- en wezenpensioen.

Er kan teveel pensioen zijn betaald, indien het bedrag daarvan is herzien, bv. na overlijden van de echtgenoot of echtgenote van de gepensioneerde.

Onderdeel D

De in dit onderdeel aangebrachte wetstechnische wijzingen in artikel 20 houden verband met de termijn waarop de in dit artikel bedoelde uitkering betaald kan worden. Deze termijn wordt nu op drie maanden gesteld, in plaats van een, omdat in de praktijk is gebleken dat de op dit moment geldende periode te kort is voor de SVb om aan dit voorschrift te voldoen. De regering acht het dan ook redelijk deze termijn te verlengen tot drie maanden.

Onderdeel E en F

In deze onderdelen wordt een tweetal verwijzingen in artikel 42 respectievelijk 43 naar artikel 41, die bij de Landverordening van 30 december 2010³ (AB 2010 no. 98) zijn komen te vervallen, aangepast.

³ Landsverordening van 30 december 2010, tot wijziging van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990, no. GT 30), de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30), de Landsverordening ongevallenverzekering (AB 1996 no. GT 26), de Cessantiaverordening (AB 1998 no. GT 18) en de Landsverordening loonbelasting (AB 1991 no. GT 63) (verbetering financiële positie Ouderdomsfonds en Weduwen- en Wezenfonds en herstel misslagen)

Ad artikel II

In dit artikel wordt in artikel 6, eerste lid, van de LAWW wijziging aangebracht, met als doel om vast te leggen dat een weduwe of weduwnaar van een pensioengerechtigde persoon die van het gebruik van uitstel heeft gemaakt, niet gedupeerd wordt, ingeval die persoon gedurende de periode van uitstel komt te overlijden. Aangezien het uitstel onherroepelijk is, is het wenselijk voor alle duidelijkheid vast te leggen dat het recht van de echtgeno(o)t(e) op het weduwepensioen van degene die uitstel heeft aangevraagd, niet beïnvloed wordt door het feit dat er voor de overledene voor diens overlijden geen recht op ouderdomspensioen bestond.

Ad artikel III

De regering acht het wenselijk dat een bijzondere regeling wordt getroffen voor degenen wier recht op uitkering ontstaat op 1 januari of 1 februari 2012, d.w.z. de verzekerden die hun zestigste verjaardag vieren in december 2011 of januari 2012. Dezen zouden van het nieuwe artikel 8a, eerste lid, gezien de formulering van artikel 9, vierde lid, zoals dat in dit ontwerp in artikel I, onderdeel B, is geformuleerd, zonder de in het onderhavige artikel opgenomen regeling, geen gebruik kunnen maken, aangezien dat artikel beoogd pas op 1 januari 2012 in werking te treden en de in artikel 9, vierde lid, genoemde termijn van 30 dagen impliceert dat zij hun verzoek in 2011 hadden moeten indienen. De in het onderhavige artikel bedoelde personen zullen dat nu nog wel kunnen doen, mits zij hun verzoek om toekenning van het ouderdomspensioen wel tijdig hebben ingediend. De SVb heeft dan nl. hun adres en zal die personen op de hoogte stellen van de mogelijkheid van uitstel en de consequenties daarvan voor hun uitkering.

Ad artikel IV

Voor de inwerkingtreding van dit ontwerp is de datum van 1 januari 2012 gekozen, omdat de regering zo spoedig mogelijk wil doorgaan met de verdere implementatie van de wenselijke ontwikkelingen ten aanzien van het Ouderdomsfonds. Daarnaast is de regering van mening dat de in het onderhavige ontwerp opgenomen voorstellen ook passen bij de in de ontwerp-Landsverordening algemeen pensioen opgenomen voorstellen, en verwachten dat deze voorstellen een stimulans kunnen zijn voor een langer arbeidzaam leven en daarmee bijdragen aan een langere opbouw van een pensioen.

~~De minister van Volksgezondheid en Sport,~~

De minister van Algemene Zaken, *ai*

De minister van Justitie en Onderwijs, *ai*

Scenario 1

Een echtpaar waarbij de man 60 jaar is en 45 verzekerde jaren heeft en een vrouw van 58 jaar die bij het bereiken van de pensioenleeftijd 25 verzekerde jaren zal hebben. De man kiest op 60, 61 en 62 jarige leeftijd om zijn pensioen uit te stellen, de vrouw kan op haar 60, 61 en 63 jarige leeftijd kiezen om haar pensioen uit te stellen. Elk heeft recht om het pensioen met 5 jaren uit te stellen, met dien verstande dat de uitsteljaren waarmee de man het gehuwdenbedrag heeft uitgesteld ook als uitsteljaren voor de vrouw gelden.

	Bij 61 jarige leeftijd man en 59 jarige leeftijd vrouw			Bij 62 jarige leeftijd man en 60 jarige leeftijd vrouw			Bij 63 jarige leeftijd man en 61 jarige leeftijd vrouw			Bij 64 jarige leeftijd man en 62 jarige leeftijd vrouw			Bij 65 jarige leeftijd man en 63 jarige leeftijd vrouw			
	VJ	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV
Man	45	1,385	97	1,482	952	67	1,019	1,019	71	1,090	1,090	-	1,090	-	-	1,090
Vrouw	25	-	-	-	530	37	567	567	40	607	607	43	650	650	46	696
Aantal uitsteljaren: 1																
Aantal uitsteljaren: 2																
Aantal uitsteljaren: 3																
Aantal uitsteljaren: 4																
Aantal uitsteljaren: 5																

VJ= verzekerde jaren; OP= ouderdomspensioen; VU= verhoging a.g.v. uitstel; OPV=ouderdomspensioen met verhoging

Verdeling gehuwdenpensioen tussen man en vrouw	
man	890
vrouw	495
	1385

De AOV-uitkering van de gehuwde man is 1.385 florin per maand, gebaseerd op 70 verzekeringsjaren van de 90 verzekeringsjaren. Bij splitsing heeft de man recht op 890 florin per maand en de vrouw op 495 florin.

Na het eerste jaar uitstel van de man, is het uitgestelde pensioenbedrag van 1.385 florin verhoogd met 97 florin, zijnde 7% van 1.385. Dit wil zeggen dat het deel van de man is geworden 952 florin en die van de vrouw 530 florin. Aan het einde van het tweede uitsteljaar, is, na splitsing, het uitgestelde pensioenbedrag van de man 1.019 en van de vrouw 567. De vrouw stelt nu tegelijkertijd met de man uit. Na het einde van de derde uitsteljaar, is het uitgestelde pensioenbedrag van de man 1.090 florin en die van de vrouw 607 florin. Op 63 jarige leeftijd stopt de man met uitstel en de vrouw gaat door en mag maximaal nog 2 keer uitstellen. Na het vijfde uitsteljaar bedraagt de pensioenuitkering van de man 1.090 florin en die van de vrouw 696 florin per maand (samen 1786).

Scenario 2

Een echtpaar waarbij de man 60 jaar is en 45 verzekerde jaren heeft en de vrouw 58 jaar is en bij het bereiken van de pensioenleeftijd 25 verzekerde jaren zal hebben. De man kiest op 60, 61 en 62 jarige leeftijd om zijn pensioen uit te stellen, terwijl de vrouw kiest om niet uit te stellen. De man komt te overlijden op 64 jarige leeftijd.

	Bij 61 jarige leeftijd man 59 jarige leeftijd vrouw			Bij 62 jarige leeftijd man en 60 jarige leeftijd vrouw			Bij 63 jarige leeftijd man en 61 jarige leeftijd vrouw			Bij 64 jarige leeftijd man en 62 jarige leeftijd vrouw			Man komt te overlijden Pensioen vrouw omgezet in alleenstaande			
	VJ	OP	VU	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	
Man	45	1.385	97	952	67	1.019	1.019	71	1.090	1.090	-	1.090	-	-	-	
Vrouw	25	-	-	530	37	567	567	-	567	567	-	567	-	72	659	
		Aantal uitsteljaren: 1			Aantal uitsteljaren: 2			Aantal uitsteljaren: 3								

VJ= verzekerde jaren; OP= ouderdomspensioen; VU= verhoging a.g.v. uitstel; OPV=ouderdomspensioen met verhoging

Verdeling gehuwdenpensioen tussen man en vrouw	
man	890
vrouw	495
	1385

De AOV aanspraak van de gehuwde man is 1.385 florin per maand, gebaseerd op 70 verzekeringsjaren van de 90 verzekeringsjaren. Het aandeel gebaseerd op de verzekeringsjaren van de man is 890 florin per maand en van de vrouw 495 florin.

Na het eerste jaar uitstel van de man, is het uitgestelde pensioenbedrag van 1.385 florin verhoogd met 97 florin, zijnde 7% van 1.385. Dit wil zeggen dat het aandeel van de man is geworden 952 florin en die van de vrouw 530 florin. Aan het einde van het tweede uitsteljaar, is, na splitsing, het pensioenbedrag van de man 1.019 en van de vrouw 567. De vrouw kiest om niet uit te stellen en ontvangt vanaf haar 60 jarige leeftijd een pensioenuitkering van 567 florin per maand. De man stelt nog een jaar uit en zijn pensioen bedraagt aan het einde van het derde uitsteljaar 1.090 florin per maand. Vanaf zijn 63 jarige leeftijd ontvangt de man 1.090 florin per maand. Op zijn 64 jarige leeftijd komt de man te overlijden. Het gesplitste gehuwde uitkering van de vrouw wordt omgezet in een uitkering voor alleenstaande. Op basis van haar verzekerde jaren heeft de vrouw recht op 587 florin per jaar. Door de twee uitsteljaren van haar man op het gehuwdenbedrag heeft ze nog eens recht op 72 florin per maand. Haar uiteindelijke pensioen vanaf het overlijden van haar man bedraagt 659 florin.

Scenario 3

Een echtpaar waarbij de man 60 jaar is en 45 verzekerde jaren heeft en een vrouw van 57 jaar die bij het bereiken van de pensioenleeftijd 25 verzekerde jaren zal hebben. De man kiest op 60 en 61 leeftijd om zijn pensioen uit te stellen. De man komt te overlijden op 62 jarige leeftijd.

	Bij 61 jarige leeftijd man 58 jarige leeftijd vrouw			Bij 62 jarige leeftijd man en 59 jarige leeftijd vrouw			Bij overlijden van de man 59 jarige leeftijd vrouw Vrouw krijgt recht op weduwnuutkering			60 jarige leeftijd vrouw			
	VJ	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV
Man	45	1,385	97	1,482	1,482	104	1,586				-	-	-
Vrouw	25	-	-	-	-	-	-	1,057	587	-	587	-	587
	Aantal uitsteljaren: 1			Aantal uitsteljaren: 2									

VJ= verzekerde jaren; OP= ouderdomspensioen; VU= verhoging a.g.v. uitstel; OPV=ouderdomspensioen met verhoging

De AOV-uitkering van de gehuwde man is 1.385 florin per maand, gebaseerd op 70 verzekeringsjaren van de 90 verzekeringsjaren.

Na het eerste jaar uitstel van de man, is het uitgestelde pensioenbedrag van 1.385 florin verhoogd met 97 florin, zijnde 7% van 1.385. Na het einde van het tweede uitsteljaar is de gehuwde pensioenuitkering 1.586 florin per maand. Op 62 jarige leeftijd komt de man te overlijden, terwijl de vrouw de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt. Dus de vrouw krijgt recht op een weduwnuutkering van 1.057 florin per maand op grond van de Lv. AWW. Bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd heeft de vrouw recht op een AOV-uitkering voor alleenstaande, rekening houdend met haar verzekeringsjaren. Haar uitkering bedraagt dan 587 florin. De verhoging bij uitstel verkregen door haar man herleeft niet. Zij kan wel kiezen om het alleenstaande pensioen met vijf jaar of minder uit te stellen.

Scenario 4

Ongehuwde pensioengerechtigde met 35 verzekeringsjaren; korting 22.2%.

	Bij 60 jarige leeftijd			Bij 61 jarige leeftijd			Bij 62 jarige leeftijd			Bij 63 jarige leeftijd			Bij 64 jarige leeftijd			Bij 65 jarige leeftijd			
	VJ	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV
ongehuwd	35	822	0	822	822	58	880	880	62	942	942	66	1,008	1,008	71	1,079	1,079	76	1,155
	Aantal uitsteljaren: 0			Aantal uitsteljaren: 1			Aantal uitsteljaren: 2			Aantal uitsteljaren: 3			Aantal uitsteljaren: 4			Aantal uitsteljaren: 5			

VJ= verzekerde jaren; OP= ouderdomspensioen; VU= verhoging a.g.v. uitstel; OPV=ouderdomspensioen met verhoging

De AOV-uitkering van de ongehuwde is 1.057 florin per maand, gebaseerd op 45 verzekeringsjaren. In dit geval heeft de ongehuwde 35 verzekeringsjaren, dus een korting van 22.2%. Bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is het pensioenbedrag gebaseerd op 35 verzekeringsjaren 822 florin.

Na het eerste jaar uitstel is het uitgestelde ongehuwde pensioenbedrag van 822 florin verhoogd met 58 florin, zijnde 7% van 822 en is het pensioenbedrag 880 florin. Na het einde van het tweede uitsteljaar is het pensioenbedrag 942 florin per maand. Na het derde uitsteljaar 1,008 florin. Na het vierde uitsteljaar 1,079 florin en na het vijfde uitsteljaar 1,155.

Scenario 5

Ongehuwde pensioengerechtigde met 30 verzekeringsjaren; korting 33.3%.

	Bij 60 jarige leeftijd			Bij 61 jarige leeftijd			Bij 62 jarige leeftijd			Bij 63 jarige leeftijd			Bij 64 jarige leeftijd			Bij 65 jarige leeftijd			
	VJ	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV	OP	VU	OPV
ongehuwd	30	705	0	705	705	49	754	754	53	807	807	57	864	864	61	925	925	65	990
	Aantal uitsteljaren: 0			Aantal uitsteljaren: 1			Aantal uitsteljaren: 2			Aantal uitsteljaren: 3			Aantal uitsteljaren: 4			Aantal uitsteljaren: 5			

VJ= verzekerde jaren; OP= ouderdomspensioen; VU= verhoging a.g.v. uitstel; OPV=ouderdomspensioen met verhoging

De AOV-uitkering van de ongehuwde is 1.057 florin per maand, gebaseerd op 45 verzekeringsjaren. In dit geval heeft de ongehuwde 30 verzekeringsjaren, dus een korting van 33.3%. Bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is het pensioenbedrag gebaseerd op 30 verzekeringsjaren 705 florin.

Na het eerste jaar uitstel is het uitgestelde ongehuwde pensioenbedrag van 705 florin verhoogd met 49 florin, zijnde 7% van 705 en is het pensioenbedrag 754 florin. Na het einde van het tweede uitsteljaar is het pensioenbedrag 807 florin per maand. Na het derde uitsteljaar 864 florin. Na het vierde uitsteljaar 925 florin en na het vijfde uitsteljaar 990.

ARUBA

RAAD VAN ADVIES

L.G. Smith Blvd. 8, Oranjestad, Aruba
Telefoon (297) 583-3972 Fax (297) 583-4012 E-mail: rva@setarnet.aw

→ Volg.
15/12/11

→ Dū - Duzē
L.L.M.

SECRETARIS MINISTERRAAD	
ING. 14/12/	VERZ.
ING. 2011	VERZ.
VOLG NO. SMR/W - 67/2011	

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba
t.a.v. de Minister van Justitie en Onderwijs
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier.

DIRECTIE WETGEVING EN JURIDISCHE ZAKEN	
ing.	DEC 15 2011
Volg no.	

min. Just. en
Onderwijs
15/12/11

Uw kenmerk: LV-11/0036

uw brief: 30-1-2011

Ons kenmerk: RvA 252-11

Onderwerp: Ontwerp-landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) (invoering flexpensioen)

Oranjestad, 14 december 2011

*Staten van Aruba
2011-2012-720
Bijlage A.*

Naar aanleiding van bijgaande aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) (invoering flexpensioen), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

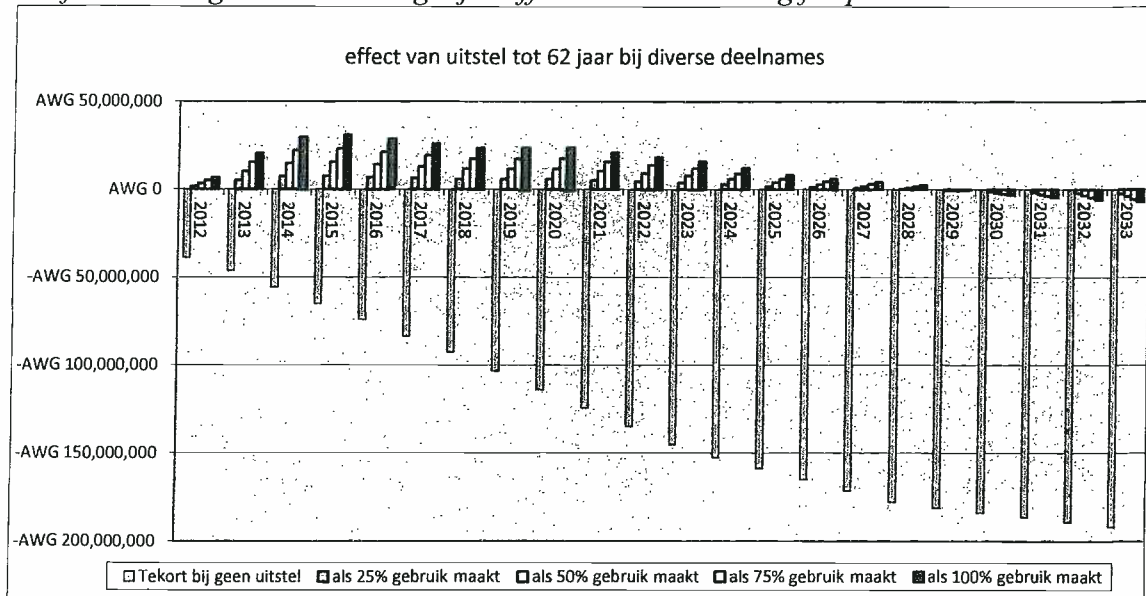
1. Met het onderhavige ontwerp wordt beoogd de mogelijkheid te creëren tot vrijwillig uitstel van de AOV-uitkering bij het bereiken van de pensioenleeftijd tot en met 65 jaar. Aan de hand van deze voorgestelde regeling wordt het voor alle verzekerden mogelijk om – door gebruik te maken van de uitstelmogelijkheid – een hogere uitkering te krijgen. De regering meent voorts dat de voorgestelde regeling eveneens zal bijdragen aan de vermindering van de tekorten van het Ouderdomsfonds.¹ De Raad neemt overigens aan dat de ratio van de introductie van dit flexpensioen wordt gevormd door de wens om het bestaansminimum van met name die gepensioneerden met een gekorte AOV-uitkering te waarborgen dan wel te verbeteren. De Raad constateert dat de hiervoor geschetste beleidsdoelstellingen niet worden weergegeven in de considerans. De enkele verwijzing naar het protocol dat op 15 november 2011 terzake is ondertekend door de deelnemers aan de Sociale Dialoog volstaat hiertoe niet. De Raad adviseert derhalve de considerans aan te passen op een wijze waarop de doelstellingen van het ontwerp duidelijk worden benoemd.

2. Ten aanzien van de doelstelling dat met het ontwerp zal worden bijgedragen aan de vermindering van de tekorten van het Ouderdomsfonds is de Raad van oordeel dat niet per definitie kan worden aangenomen dat de voorgestelde regeling - op de lange termijn - zal bijdragen aan het structureel verminderen van de tekorten van het Ouderdomsfonds (zie de grafiek op pagina 2). Ook bij een uitgestelde verhoogde uitkering zal naar de mening van de Raad de omvang van de AOV-uitkering in relatie tot de

¹ MVT, p. 1.

levensverwachting van de gerechtigde niet wijzigen zodat de uitkeringsdruk op het Ouderdomsfonds op de lange termijn niet verandert. Deze omstandigheid doet de vraag rijzen naar de wijze waarin zal worden voorzien in de structurele sanering van het AOV-fonds. De Raad adviseert derhalve om de memorie van toelichting met een beschouwing ter zake uit te breiden.

Grafische weergave van het mogelijke effect van de invoering flexpensioen

Uit de cijfers die de Raad van de Sociale Verzekeringsbank en het Bureau van de Minister van Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie heeft ontvangen ontstaat het bovenstaande beeld. De grafiek geeft per jaar de besparingen/dervingen weer - ten opzichte van het scenario waar men niet kan uitstellen (geen flexpensioen) - voor die scenario's waarbij respectievelijk 25%, 50%, 75% en 100% van de verzekerden hun pensioen uitstellen tot 62 jaar. Hierbij zijn de tekorten in de basisprognose van de Sociale Verzekeringsbank (scenario geen flexpensioen) afgezet tegen deze mogelijke effecten (besparingen/dervingen) van de eerder beschreven scenario's.

3. In het bij voorgesteld artikel I, onderdeel A in de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) in te voegen artikel 8a, tweede lid, wordt de compensatie voor de ongehuwde pensioengerechtigde voor het gebruik van de uitstelmogelijkheid geregeld. Hier wordt gesteld dat het bedrag waarop de pensioengerechtigde *op zijn pensioengerechtigde leeftijd recht heeft* voor elk voljaar dat de pensioengerechtigde uitstelt, met zeven procent wordt verhoogd. De toelichting op dit lid geeft daarentegen aan dat het bedrag waarop de pensioengerechtigde recht heeft voor elk voljaar dat de pensioengerechtigde uitstelt, met zeven procent wordt verhoogd.² De Raad meent dat hier twee verschillende rekenformules worden voorgesteld. Een dergelijke inconsistentie is overigens ook ten opzichte van het derde lid van het desbetreffende artikel - waar de compensatie voor de *gehuwde* pensioengerechtigde voor het gebruik van de uitstelmogelijkheid wordt geregeld - en de toelichting hierop, geconstateerd. Gezien deze inconsistenties, adviseert de Raad om de desbetreffende voorgestelde leden en de toelichtingen hierop in overeenstemming met elkaar te brengen. Hierin zou kunnen worden voorzien door in het nieuwe artikel 8a, tweede en derde lid, sec te spreken van 'het bedrag van het ouderdomspensioen, waarop de betrokkene respectievelijk de gehuwde pensioengerechtigde recht heeft'.

² MvT, p. 9.

4. Voorgesteld artikel I, onderdeel B, voorziet in de toevoeging van artikel 9, derde lid, van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering, alwaar voor verzekerden een mededelingstermijn voor uitstel van het ouderdomspensioen van minimaal één maand vóór het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd respectievelijk het verstrijken van de lopende uitsteltermijn is opgenomen. De Raad maakt uit de memorie van toelichting op dat deze termijn strikt dient te worden nageleefd; indien de verzekerde niet binnen de termijn kenbaar maakt gebruik te willen maken van de uitstelmogelijkheid dan gaat het recht op uitstel aan hem voorbij.³ De Raad leest uit de toelichting echter niet waarop deze termijn is gebaseerd en evenmin waarom deze termijn strikt gehanteerd dient te worden zonder enige speling (lees: uitzonderingsmogelijkheid). De Raad adviseert om in de memorie van toelichting hierover uit te weiden dan wel deze restrictie te versoepelen.

5. De Raad is van mening dat de memorie van toelichting onvoldoende ingaat op de uitvoeringsaspecten van het onderhavige ontwerp. Zo wordt er in de toelichting onder meer – gelet op de gestelde aanmeldingstermijn voor het ouderdomspensioen en de aanmeldingstermijn voor het uitstel – niet aangegeven hoe de verzekerden (tijdig) geïnformeerd worden over deze termijnen. De Raad beveelt derhalve aan om in de toelichting in te gaan op de uitvoeringsaspecten van het onderhavige ontwerp.

In dit kader wijst de Raad overigens op het feit dat het ontwerp eerst op 1 december 2011 aan de Raad ter advisering is voorgelegd, behandeling door de Staten nog dient plaats te vinden en op grond van voorgesteld artikel III inwerkingtreding van het ontwerp wordt beoogd per 1 januari 2012. Hieruit moge blijken dat er een zeer korte tijdsspanne bestaat voor de Sociale Verzekeringsbank om de benodigde uitvoeringsmaatregelen te treffen. Tevens bestaat er een zeer korte periode waarbinnen pensioengerechtigden zich kunnen aanmelden voor het betreffende uitstel. Gezien de hiervoor geschetste zeer korte uitvoeringstermijn geeft de Raad in overweging het onderhavige ontwerp op een later tijdstip in werking te laten treden dan wel gedurende een overgangperiode de mogelijkheid te scheppen dat verzekerden met terugwerkende kracht tot 1 januari 2012 over een uitstel kunnen beslissen. Gelet op het begunstigende effect van de voorgestelde regeling voor verzekerden is het met terugwerkende kracht in werking treden immers toegestaan. De Raad voegt hieraan toe dat de voorgestelde regeling in dat geval – in het kader van het kenbaarheidsvereiste – wel vóór 1 januari 2012 publiekelijk bekend moet worden gemaakt.

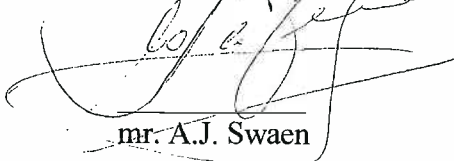
De Raad kan zich voor het overige verenigen met de inhoud en de doelstelling van het onderhavige ontwerp en geeft u in overweging het aan de Staten aan te bieden, nadat met het voorgaande rekening zal zijn gehouden.

De Secretaris,

mr. dr. H.A. van der Wal

De Voorzitter,

mr. A.J. Swaen

³ MvT, p. 13.

Staten van Aruba
27 2011-2012-728
Nader Rapport
Bijlage B.

KABINET VAN DE GOUVERNEUR
VAN ARUBA

19 DEC. 2011

Volgno: LV-11/0036
Doorgezonden:
Dossier:

Aan de Gouverneur van Aruba,
Plaza Eman 3
ALHIER.

Uw kenmerk:

Uw brief:

Ons kenmerk: Smt/w-67/2011

Oranjestad,

Onderwerp: ontwerp-landsverordening houdende wijziging van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) (invoering flexpensioen)

Ik heb de eer u hierbij, mede namens mijn ambtgenoten van Volksgezondheid en Sport en van Algemene Zaken, aan te bieden het advies van de Raad van Advies d.d. 14 december 2011, nr. RvA 252-11, betreffende het bovenvermelde ontwerp. De Raad kan zich verenigen met de inhoud en de doelstelling ervan en geeft u in overweging het ontwerp aan de Staten aan te bieden, nadat met zijn op- en aanmerkingen rekening zal zijn gehouden. Op deze op- en aanmerkingen wordt hieronder ingegaan.

De Raad maakt onder punt 1 een aantal opmerkingen met betrekking tot de strekking van het onderhavige ontwerp en neemt aan dat de ratio van de introductie van dit flexpensioen is om met name de wens om het bestaansminimum van gepensioneerden met een gekorte AOV-uitkering te waarborgen dan wel te verbeteren. De Raad constateert dat deze beleidsdoelstellingen echter niet worden weergegeven in de considerans en adviseert dan ook de considerans op een zodanige wijze aan te passen dat deze doelstellingen van het ontwerp wel duidelijk worden benoemd.

Naar aanleiding van deze terechte opmerking van de Raad is de considerans aangepast.

Onder punt 2 merkt de Raad ten aanzien van de doelstelling van het onderhavige ontwerp, te weten de levering van een bijdrage aan de vermindering van de tekorten van het

Ouderdomsfonds, op dat het ontwerp op lange termijn niet per definitie zal bijdragen aan een structurele vermindering van deze tekorten, daar de omvang van de AOV-uitkering van een gepensioneerde in relatie tot diens levensverwachting daardoor niet zal wijzigen. Deze omstandigheid doet de vraag bij de Raad rijzen, op welke wijze voorzien zal worden in een structurele sanering van het Ouderdomsfonds. De Raad adviseert derhalve om in de memorie van toelichting een beschouwing terzake op te nemen.

Dienaangaande zij allereerst opgemerkt dat in de memorie van toelichting uitdrukkelijk vermeld wordt dat een gezonde Arubaanse economie de komende 10 jaar weliswaar zal leiden tot hogere AOV premie-inkomsten, maar dat deze niet voldoende zullen zijn om de jaarlijkse stijging van de uitkeringslasten op te kunnen vangen. Er zal dus een tekort in het Ouderdomsfonds blijven bestaan. In de Sociale Dialoog is dit onderwerp ook aan de orde geweest. De deelnemers aan de Sociale Dialoog zullen in het komende jaar een open overleg in de gemeenschap voeren over de gevolgen die de vergrijzing heeft voor het duurzaam veilig stellen van het Ouderdomsfonds, de AZV en de bejaardenzorg, waarbij alle alternatieven voor het versterken van de verzekeringsstelsels en -instituten aan de orde zullen komen. Daarmee wordt beoogd om elk jaar op een zo breed mogelijk geïnformeerde basis overleg te voeren over deze onderwerpen. Het inzicht dat de Raad in de financiële situatie van het Ouderdomsfonds geeft, onderstreept de noodzaak tot het voeren van een dialoog binnen de samenleving, op basis waarvan voorstellen gedaan kunnen worden voor het duurzaam veilig stellen van de ouderdomsvoorzieningen. Voor het overige zij ter zake van de ontwikkelingen op lange termijn nog vermeld dat een beschouwing van de resultaten van dit ontwerp zeker tot de voornemens van de betrokken ministers behoort.

Onder punt 3 constateert de Raad ten aanzien van het in artikel I, onderdeel A, voorgesteld nieuw artikel 8a, tweede en derde lid, dat er inconsistenties bestaan tussen de wetstekst en de toelichting daarop. De Raad adviseert om deze leden in overeenstemming te brengen met de toelichting en doet daartoe een voorstel.

Deze opmerking van de Raad heeft geleid tot aanpassing van de tekst van het bedoelde artikel.

De Raad merkt onder punt 4 ten aanzien van artikel I, onderdeel B, dat een nieuwe tekst voor artikel 9 van de LAOV bevat, op dat de in dat artikel opgenomen termijn voor aanmelding voor uitstel strikt dient te worden nageleefd. De Raad kan uit de toelichting echter niet lezen waarop deze termijn is gebaseerd en evenmin waarom deze termijn zo strikt gehanteerd moet worden. De Raad adviseert dan ook om in de memorie van toelichting

hierover uit te wijden dan wel deze restrictie te versoepelen. Dienaangaande merk ik op dat deze opmerking van de Raad eveneens heeft geleid tot aanpassingen in dit onderdeel van het ontwerp alsook van de daarbij behorende toelichting.

Onder punt 5 worden ten slotte twee onderwerpen aangekaart door de Raad. Ten eerste merkt de Raad op dat in de memorie van toelichting te weinig aandacht wordt besteed aan de uitvoeringsaspecten van het ontwerp en beveelt aan om daarop nader in te gaan. Naar aanleiding van deze opmerking van de Raad is de memorie van toelichting met een paragraaf aangevuld over de wijze waarop de informatie door de Sociale Verzekeringsbank aan de verzekerden zal worden verstrekt.

Ten tweede wijst de Raad erop dat vanwege de inwerkingtredingdatum van 1 januari 2012, een zeer korte tijdsperiode bestaat voor de Sociale Verzekeringsbank om de benodigde uitvoeringsmaatregelen te treffen. Ook is er zijn inziens een te korte aanmeldingsperiode voor de gerechtigden. De Raad geeft dus in overweging om het ontwerp op een later tijdstip in werking te doen treden, dan wel een overgangsperiode in het ontwerp op te nemen, waarbij de gerechtigden de mogelijkheid krijgen om met terugwerkende kracht over een uitstel te beslissen.

Deze opmerking van de Raad heeft geleid tot het opnemen in het ontwerp van een overgangsbepaling in het nieuwe artikel III, ter ondervanging van het korte tijdsbestek dat de gerechtigden krijgen om alsnog een beslissing te kunnen nemen over het uitstel.

Ik veroorloof mij derhalve u het gewijzigde ontwerp van de landsverordening en de daarbij behorende gewijzigde memorie van toelichting wederom te doen toekomen en u in overweging te geven het ontwerp aan de Staten ter goedkeuring aan te bieden.

De minister van Justitie en Onderwijs, *an*

